

У НОВОМ САДУ У СУБОТУ 30. ЈУНА 1884.

ГОДИНА IX.

ПОЗОРИШТЕ

БРОЈ 43.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

Излази за време бављења позоришне дружине у Н. Саду свака о дану сваке представе, иначе сваког месеца по један пут на по табака. — Стоји за Нови Сад 40, а на страну 60 нови месечно. —

ХАМЛЕТ.

Трагедија у 5 чинова, од Виљема Шекспира. с енглеског превео др. Лаза Костић.

(Наставак.)

Хамлет.

Сви свечи неба! Земљо! И шта још?
И пакле зар! — О гад! — Стан', срце, стан!
Ох, снага моја, часком не стари,
но дриж' ме чврсто! — Тебе памтити?
Ох, да! С листова своје памети
све успомене таште збрисаћу,
сва правила, све књиге, сваки траг,
што мотрећ' у њих младост уреза
у књизи чистој свега мозга мог,
да живи само твоја заповест
без друге смесе. Да, тако ме Бог!
О жено, несреко!
О нитков', смеши с' проклет ниткове!
Писальку дај, — записат морам ја,
да мож' ко смениш' се и смениш' се,
на бити нитков, бар у Данекој, да!
Е, чико, ту си. Сад на одзив мој;
мој одзив: Збогом, збогом! Памти ме!
Заклех се.

Хорације.

(С поља).

Кнеже, господару мој — —

Марцело.

(С поља).

Кнез — Хамлете!

Хорације.

Бог с њиме!

Хамлет.

Тако буд'!

Марцело.

(С поља).

Хој! хој! хој! хој! Хој! Кнеже, кнеже мој!

Хамлет.

Хој, момче, хој! Ход' амо, тију, ход'!

(Улазе Хорације и Марцело).

Марцело.

Па како, часни кнеже?

Хорације.

Шта је, како би?

Хамлет.

Чудновато!

Хорације.

На каж'те, кнеже мој.

Хамлет.

Не, издаћете.

Хорације.

Не ћу, Бога ми!

Марцело.

Па ни ја, кнеже.

Хамлет.

Шта велиши?

Ко би икад рек' то!

Ал' ћутаћете.

Хорације и Марцело.

Бог ме, хоћемо!

Хамлет.

У Данекој нема таквог ниткова,
да не би био сунти зликовац.

Хорације.

Зар треба да из гроба дође дух
да каже то?

Хамлет.

Да, имаш право, да;

те тако мислим, ни нет ни девет,
но рукујмо се, па с' опростимо:
Ви, куд вас пос'о зове или ћуд,
јер сваки има ћуд, ил' пос'о свој,
ма какав; ја, спромах, сâm
на молитву,

Хорације.

Да чудних речи, кнеже, збуњени!

Хамлет.

Увреди л' вас, у души ми је жао,
вере м', у дуни!

Хорације.

Нема увреде.

Хамлет.

Светог ми Петра, има, Хорацје,
те какве још! Јер овај привиђај,
велим вам, то је поштен био дух:
Но не питајте шта је међу нам.
А сад, војници, браћо, другови,
малену молбу.

Хорације.

Што би, кнезе, на.

Хамлет.

Не казујте што ноћас видесте.

Хорације и Марцело.

Не бој се, кнезе!

Хамлет.

Ал' закун'те се.

Хорације.

Вере ми не ћу.

Марцело.

Ни ја.

Хамлет.

На мој мач.

Марцело.

Заклени се, господару, већ.

Хамлет.

Озбиљски, на мач, одиста.

Дух.

(Оздо.)

На мач!

Хамлет.

Ха, момче, ту ли с'? Је л', добричино?
Овам' — чујете л' тог у подруму? —
Закуните се.

Хорације.

Рец'те заклетву.

Хамлет.

Да не ћете, што ноћас видесте,
проказат' ником, на мој мач.

Дух.

(Оздо.)

На мач!

(Наставиће се.)

Хамлет.

Nic est ubique. Хајд'мо даље, хајд'!
Овамо господо,
метите опет руке на мој мач:
Да не ћете, што ноћас видесте
проказат' ником, — на мој мач.

Дух.

(Оздо.)

На мач!

Хамлет.

Кртино стара, тако ли је, да?
Да брзо ријеш, врстан лагумар!
Још мало даље, добри другови.

Хорације.

Да страна чуда, сунца, мрака ми?

Хамлет.

К'о страна за то поздрави га ти.
Мој Хорације,
што има све од земље до неба,
не слути ваша философија.
Овамо; ту к'о там', да никада,
тако вам спаса, издат' не ћете,
ма како се понаш' чудно ја,
— јер може ми се кадгод свидети
претварати се чудно, махнито, —
да ви, видећ' ме тада, никада,
скретивши руке св' овако, ил'
овако машнук' главом сумњиво
навијајућ' не изустите што,
к'о: „Да, да, знамо“; — „Кад би човек хтео;
Ил', „Кад би рек'о“; — или, „Кад би смео“; —
ил' каквим било мигом издати
да знаете што о мени: — никада,
тако вам спаса крајној невољи,
закуните се на мој мач.

Дух.

(Оздо.)

На мач!

Хамлет.

Умир' се, блудни душе! — Господо,
Свом љубављу се препоручујем:
Узмогне л' шта јиромах Хамлет вам
учинити, ка' пријатељ и друг,
ако Бог дà. Сад хајд'мо заједно,
ал' увек прет на уста, молићу.
Раскламитано време: — О проклети час,
што мене роди, да му склоним јаз.
Ал' хајд'мо, хајд'мо заједно.

(Оду.)

Српско народно позориште

Начеоник друштва, др. Лаза Станојевић, подисо је скупштини, која је била 9. (21.) јуна о. г. овај извештај о раду „друштва за српско народно позориште“ за прошлу годину.

„Славна скупштино! Попитована господо! Част ми је и ове године подисти вам извештај о радни управнога одбора о стању овога друштва од прошле главне скупштине до сада.

Управни одбор имао је 7 седишица, позоришни одсек 6, а економски одсек 4 седище, у којима су расправљани и решавани осм редовних ови главнији предмети:

Управни одбор дао је код кр. среског суда сенђанског прогласити тестаменат пок. народне добротворке Јулијане Ковачићке рођ. Смиљанове из Мохола, која је — као што је познато — оставила сри. нар. позоришту 40 дистриктских ланаца земље, с тим, да после смрти мужа јој, г. Јоце Ковачића, припадну овоме друштву. Тада оригинални тестаменат са клаузулом проглашења предан је благајници на сачувавање. Исти тестаменат штампан је по жељи тестаторкиној, а о троцју г. Ј. Ковачића, и разаслан по народу, не би ли се још ко угледао у штедру дарежњивост и родољубивост честите покојнице. Исто тако раздаваће се тада штампани тестаменат свагда о нарастосу покојничином за спомен њезиног великог доброчинства.

18. (30.) септембра 1883 преминуо је у Сентомашу члан овога друштва Гедеон Дунђерски, који је поклонио сри. нар. позоришту 1000 фор. кад се куповала позоришна дворана. На погреб покојников изаслан је начеоник, подначеоник и благајник друштвени, да му у име друштва учине последњу почаст.

Пошто се стање умоболног глумца Васе Марковића, који се налази у Српској Чапади, није поправило, то му је на молбу српске црквене општине чападске одређена и за годину 1884 месечна припомоћ од 10 фор.

Вредној глумици Јеци Поповићевој, у-

данај Добриновићки, која је прошле године морала ићи у Беч ради лечења од опасне болести, одређена је била на ту цел припомоћ од 100 фор.

Као што сам прошле године известио скупштину, да се уређују књиге рачунске по новијем начину књиговодства, тако могу сада јавити са задовољством, да је тај посао докончан. Уређење рачунских књига друштвних извршено је књиговођа матичнији Арон Поповић, кога је управни одбор једно изабрао и за књиговођу друштвеног са годишњом платом од 120 фор.

Пошто је вођење рачуна друштвених од 1. маја до 1. маја незгодно и управо погрешно, то се по предлогу књиговодства преоручује скупштини на другом месту, да се од сада воде рачуни од 1. јануара до 31. декембра сваке године. Тако исто да се на тај начин и прорачун годишњи саставља.

Скупштина је већ решавала, да се бришу нека сумњива и ненаплатива потраживања, и иста су донета и забрисана из рачунских књига. Али има још неких потраживања, особито обvezница за чланство, где су се велике камате нагомилале. Дотични су често опомињани, да исплаћују своје камате; тако их је и благајница друштвена по ново позвала на дужност; но пошто се велика већина није никако одазвала у даном року, то су сви ти дужници предани фискалу друштвеним, да их он на исплату позове и да учини све нужне кораке ради осигурања тих потраживања позоришних.

За члана овога друштва уписао се ове рачунске године само Марко Шипић из Новога Сада, који је положио целу прописану чланарину од 50 фор. Ради умножења броја чланова решено је управни одбор, да се апелује на народ. У том по-гледу подноси се скупштини засебан предлог.

Пријатељским путем добило је ово друштво малу фотографску слику пок. добротвора позоришног Стевана Поповића-Јанкић-

ћа из Вришта, који је 1872. године оставио срп. нар. позоришту своју кућу у Вришту у вредности од 1525 фор. Управни одбор решило је, да се та фотографија уоквири и да се зарад успомене чува у друштвеној писарници.

Овде ми, на жалост, ваља споменути, да се још никако не може да набави слика великог добротвора позоришног пок. Стевана Бадрљице. Пок. Исподор Зубановић, парох сегедински, обећао је број овоме друштву, да ће под његовим надзором дати живописати слику Бадрљичину, али га је смрт у томе спречила, те није могао

пекунити задану реч. Међу тим, управни одбор сматраће и даље за своју дужност, да којим год начином набави фотографију покојникову, па да по њој даде затворити живописну слику, те да се тако бар у нечём одужи честитом добротвору народном.

Према прошлогодишњој одлуци скупштинске покушано је поравнаше са Јованом Поповићем Зубаном из Карловаца у погледу обећаних прилога његових, но ствара није још са свим свршена. У своје време поднеће управни одбор о томе тачан извештај.

(Свршиће се.)

ЛИСТИКИ

ПОЗОРИШТЕ.

* (*Трагедија из глумачког живота.*) У бечком дворском позоришту заказана је била пре неки дан нека шаљива игра. Добро позната глумица Н., која требаше да игра највеселију улогу у том комаду, дође на одређено време у позориште, да се спреми за улогу, која ће искупљени свет највећма развеселити. Она оде на своје место, обуче се, памести се, саслуша за тим стриљиво приједбе, које јој редитељ учши у ногледу игре, и за све то време текле су јој непретано сузе пиз образе, а имала је доволно и узрока за то. Док се она овде спремала, да забавља публику и да је наводи на смех, лежао јој је отац код куће на самртој постели. Да не пребрегне своју дужност у позоришту, оставила га је самога код куће, по што јој је лечник казао, да је старцу мало боље. Пре него што ће изаћи на позорницу, морала је све своје сile напретнути, да савлада плач, који је беше обузeo. Било, да је то дошло од нервознога немира, у коме се морала налазити после тога, било, да је други узрок ту био: тек она одигра своју шаљиву улогу до последње речи на потпуно задовољство публике, управо боље него икада, а одобравање беше бурније него икада пре тога. Гледаоци дошантаваху једно другом не прекидно: „А, госпођица Н. данас је особито добре воље! Ала игра, милина је гледати!“ Међу тим глумица је говорила, испла, рукама мањала као у сну. Кад је најпосле и последњу реч изговорила и кад је завеса пала, она, јадница,

паде у несвест. Дошаоши после тога кући, зачеће оца мртва у постели.

* (*Позориште у Кинезу.*) У нас озбиљна публика гледа обично попреко на позоришне комаде, који изазивају смех само којекаквим скапачким лакријама и доскочицама, или где осим тога на крају сваке појаве мора од представљача неко да се претури преко какве столице, да се скрха преко каквога стола, или да се скрије у пећ, па да изађе гарав, или да се завуче, као оно Кир Дима у „Пријатељима“ у сандук од брашина, па да изађе бео; на велику радост публике на галерији. У Кинеза је то са свим дружије. О такоједној представи у Кинеза пише „Глобус“ ово: „Два ожењена пријатеља коре један другог, да су под папучом. Обоје њих одричу то, те тако дође до опкладе. Међу тим сваки оде својој жене, па јој крадом каже како се опкладио и о шта, те тако и једна и друга жена пристане, да са мужем лепо поступа, па да тако помогне мужу, да добије опкладу. Дотле иде све лепо. Оба пријатеља увиде, да се заиста ни један не боји своје жене, те тако нема ништа ни од новаца, у које су се опкладили, јер су обојица добили опкладу. Кад се женама најпосле досади то чекање, обе дохвате своје мужеве, добро их издеветају, па их онда избаце на улицу; али пре тога пришију им на леђа велике табаке хартије са натписом, да се они ипак боје својих жена.“ Веома згодан предмет за шаљиву игру!

Издаје управа српског народног позоришта.